

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร จำนวน ๖ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖)

ความเป็นมา

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area-based Development) ใช้หลักสูตรเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์และหลักสูตรกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up-skill re-skill cjt new-skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ข้อที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป้าหมายเพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยเป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพโดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้มีการพัฒนา หลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียนโดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและ ประชาชนทั่วไป หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร เป็นอีกหลักสูตรหนึ่งที่มีคนให้ความสนใจในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาอาชีพ เนื่องจากเป็นของใช้ประจำวันที่ทุกคนและทุกครัวเรือนต้องมีและต้องใช้อยู่กับเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพโดยการเพิ่มสบู่สมุนไพรไทยมาเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ทำให้สบู่สมุนไพรได้รับความนิยมยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพิ่มทักษะอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์ ได้เล็งเห็นความสำคัญอาชีพในท้องถิ่นและการนำไปใช้ จึงได้จัดทำหลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์ในชุมชน เพื่อเป็นการให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายและผู้สนใจในชุมชนให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพื่อก่อให้เกิดรายได้กับตนเองและครอบครัวเป็นการสร้างอาชีพให้เกิดความมั่นคงต่อไป

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการนำสบู่สมุนไพรพื้นบ้านมาเป็นส่วนผสมในการทำสบู่ โดยกรรมวิธีทางธรรมชาติ
๒. เป็นหลักสูตรที่เพิ่มมูลค่าสบู่สมุนไพรพื้นบ้าน เช่น ขมิ้นชัน อัญชัน ไยไหม โดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สบู่
๓. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกันทำการตลาดสบู่สมุนไพร

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการฝึกอาชีพ พัฒนาตนเองและครอบครัว การนำความรู้ไปสร้างรายได้ มีการประกอบอาชีพและต่อยอดอาชีพเดิม
2. เพื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าให้แก่ผู้เรียนที่ผ่านการฝึกอาชีพ
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการเพิ่มรายได้ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ กลุ่มวัยแรงงาน

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๖ ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ช่องทางการประกอบอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอก ความสำคัญของอาชีพได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความต้องการของ ตลาด วัสดุ อุปกรณ์ ช่องทางการจัดจำหน่าย ๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกแนวทางการประกอบอาชีพได้	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒. ความต้องการของตลาด ๓. แนวทางการประกอบอาชีพ	- ผู้เรียนและวิทยากรพูดคุยถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ - ผู้เรียนศึกษาความต้องการของตลาดจากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ พร้อมฟังบรรยายผู้จากวิทยากร - ให้ผู้เรียนเขียนแนวทางในการประกอบอาชีพของตน	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๒	ทักษะการประกอบอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร ๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเลือกใช้ วัสดุอุปกรณ์จากธรรมชาติ	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร ๒. ความรู้ในการเลือกวัสดุ อุปกรณ์ การทำสบู่สมุนไพร	- วิทยากรบรรยายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร - วิทยากรและผู้เรียนเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการทำสบู่สมุนไพร	๑	๑

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๓. เพื่อให้ผู้เรียน ออกแบบ รูปลักษณ์ ของสบู่ และบรรจุภัณฑ์	๓. ขั้นตอนการทำสบู่และ ออกแบบ รูปลักษณ์ ของ สบู่สมุนไพรและบรรจุภัณฑ์	- วิทยากรสาธิตการทำ สบู่สมุนไพร ให้ผู้เรียนฝึก ปฏิบัติจริง การทำสบู่สมุนไพร และบรรจุภัณฑ์		
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	๑. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถ จัดการ เรื่องการตลาดได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถจัดการ เรื่อง ต้นทุน - กำไร ได้	๑. การจัดการ เรื่อง การตลาด ๒. จัดการเรื่อง ต้นทุน - กำไร	- วิทยากรบรรยาย เรื่อง การจัดการเรื่อง การตลาด โดยใช้สื่อ YouTube วิดีทัศน์ ประกอบ การ เรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ต้นทุน-กำไร	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๔	การเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs	๑. เพื่อให้ผู้เรียน บอกความสำคัญของการเขียนโครงการ เข้าสู่ระบบSMEs ได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียน บอกองค์ประกอบ ของ การเขียนโครงการ เข้าสู่ระบบSMEs ได้ ๓. เพื่อให้ผู้เรียน บอกประโยชน์ของการเขียนโครงการ เข้าสู่ระบบSMEs ได้ ๔. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถเขียน โครงการเข้าสู่ระบบ SMEs ได้อย่างเหมาะสมและ ถูกต้อง	๑. ความสำคัญ ของ การเขียน โครงการเข้าสู่ ระบบSMEs ๒. องค์ประกอบ ของการเขียน โครงการเข้าสู่ ระบบSMEs ๓. ประโยชน์ ของ การเขียน โครงการเข้าสู่ ระบบSMEs ๔. การเขียน โครงการเข้าสู่ ระบบSMEs ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง	- วิทยากรบอกความ สำคัญของ การเขียน โครงการเข้าสู่ระบบ SMEs - วิทยากรบอกองค์ ประกอบของการเขียน โครงการเข้าสู่ระบบ SMEs - วิทยากรบอกประโยชน์ ของ การเขียนโครงการ เข้าสู่ระบบSMEs - วิทยากรให้ผู้เรียน ศึกษา ตัวอย่างการเขียน โครงการเข้าสู่ระบบ SMEs ที่ดี และฝึก ปฏิบัติการเขียนโครงการ ได้อย่างเหมาะสมและ ถูกต้อง	๑	๑
รวม					๓	๓

สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารหลักสูตร เรื่องสบู่มุนไพร์
๒. อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
๓. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตรตามเกณฑ์

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑.นางนิทรา วานูนาม	ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
๒.นางสาวอรยา ไตรทิพย์	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๓.นายคุณภัทร อินทรนุช	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๔.นางสาวอติติยา สวยรูป	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๕.นางสาวกัณต์วรา หลวงกลาง	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๖.นางสาวปรัชณา ไพเราะ	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

๑. นางมยุรี กุศลธำนาม	วิทยากร
๒. นางวิภา เกษรบัว	วิทยากร

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางนิทรา วานนาม)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมพงษ์ สมทิพย์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายพิเชษฐ์ ดิying)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....
 หลักสูตรการทำสบู่สมุนไพร จำนวน ๖ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)
 ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน..... น.
 สถานที่จัด.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ๒. ความต้องการของตลาด ๓. แนวทางการประกอบอาชีพ ๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร ๕. ความรู้ในการเลือกวัสดุอุปกรณ์การทำสบู่สมุนไพร ๖. ขั้นตอนการทำสบู่และออกแบบรูปลักษณ์ ของสบู่สมุนไพรและบรรจุภัณฑ์	- ผู้เรียนและวิทยาการพูดคุยถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพ - ผู้เรียนศึกษาความต้องการของตลาด จากอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ พร้อมฟังบรรยายผู้จากวิทยาการ - ให้ผู้เรียนเขียนแนวทางในการประกอบอาชีพของตน - วิทยาการบรรยายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่สมุนไพร - วิทยาการและผู้เรียนเลือกวัสดุอุปกรณ์ ในการทำสบู่สมุนไพร - วิทยาการสาธิตการทำ สบู่สมุนไพร ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงการทำสบู่สมุนไพร และบรรจุภัณฑ์	เรียนวันละ ๓ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. ๓๐ นาที - ปฏิบัติ ๑ ชม. ๓๐ นาที
วันที่..... เวลา.....	๑. การจัดการเรื่องการตลาด ๒. จัดการเรื่องต้นทุน-กำไร ๓. ความสำคัญของการเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs ๔. องค์ประกอบของการเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs	- วิทยาการบรรยาย เรื่องการจัดการเรื่องการตลาด โดยใช้สื่อ YouTube วีดิทัศน์ ประกอบการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ต้นทุน-กำไร - วิทยาการบอกความสำคัญของการเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs - วิทยาการบอกองค์ประกอบของการเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs	เรียนวันละ ๓ ชม. - ทฤษฎี ๑ ชม. ๓๐ นาที - ปฏิบัติ ๑ ชม. ๓๐ นาที

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.	๕. ประโยชน์ของ การเขียน โครงการเข้าสู่ระบบSMEs ๖. การเขียนโครงการเข้าสู่ ระบบSMEs ได้อย่าง เหมาะสมและถูกต้อง	- วิทยากรบอกประโยชน์ของ การ เขียนโครงการเข้าสู่ระบบSMEs -วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษา ตัวอย่าง การเขียนโครงการเข้าสู่ระบบ SMEs ที่ดี และฝึกปฏิบัติการเขียน โครงการได้อย่างเหมาะสมและ ถูกต้อง	

ลงชื่อ.....วิทยากร ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช.

(.....)

(.....)

วันที่...../...../.....

วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

(.....)

(.....)

วันที่...../...../.....

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

